hænde, de opnaar lige det modsatte, og saa har vi Spiren lagt til *de* Tjenestepiger, der flyver fra Plads til Plads, og omsider bliver en af de daarlige Hustruer og Mødre, hvoraf der desværre gives saa mange. Men herpaa *kan* raades Bod. Tildels.

Indtil vi opnaar at faa Husholdningsskoler forbundne med Kommuneskolerne, indtil da vil *Madstederne* være ypperlige Forskoler, og Smaapigernes Hjælp højst værdifuld oven i Købet.

Se, alle I Mødre, som læser disse Linjer, og alle I unge Kvinder, den kommende Slægts Mødre, Jer beder vi at tage Sagen om Haand, Jer bønfalder vi, i alle fattige, sultne og nødlidende Smaabørns Navn om, at sætte Jer i Bevægelse for denne Velfærdssag, denne almene Samfundssag, hvor Kvinder af alle Klasser, alle Farver maa kunne mødes uden Partihensyn. Slaa Jer ikke til Ro med den Tanke, at Børnene i de strængeste Vintermaaneder faar varm Mad paa Skolen; ti det er langt fra tilstrækkeligt, og desuden er det altid her de, der *ser* mest nødlidende ud, som bliver foretrukne, og ikke sjældent høres det, at det netop er den skjulte Fattigdom, der trænger haardest.

Til *Madstederne* maatte *alle* Friskolens Børn komme, alle, der selv vilde.

En Adresse, hvis Ordlyd følger nedenstaaende, er sat i Omløb. Det gælder at faa Underskrifter og faa dem hurtigt.

Hvad om enhver, der har Kærlighed til de Smaa, vilde hente en Adresse hos Fru *Johanne Meyer,* Naboløs 4 og blot gaa rundt i det Hus, hvor han eller hun selv bor, og tale til Slægt og Venner og til fjerne Bekendte derom, da vilde de Tusender af Underskrifter, som der trænges, samles hurtigt, og ingen vilde pines ved Bevidstheden om intet at have gjort for at lindre de hungrende og frysende Smaabørns Nød.

Til

Københavns Magistrat og Kommunalbestyrelse.

Undertegnede Komite for »De samlede Kvindeforeninger« tillader sig herved at ansøge den højtærede Magistrat og Kommunalbestyrelse om, at der forsøgsvis ved en af Kommunens Friskoler maa oprettes et Madsted til gratis Bespisning af trængende Friskolebørn.

Idet vi fuldt ud anerkender de energiske Bestræbelser, der i en Aarrække er udfoldet af Foreningen til »Friskolebørns Bespisning«, kan vi dog ikke andet end udtale, at dette fortjenstfulde Selskab, trods store Anstrængelser, ikke tilnærmelsesvis er i Stand til at afhjælpe den overordenlige Nød, som findes blandt Friskolebørnene, og som ofte lammer deres Ævne til at drage Nytte af Undervisningen for senere at udfylde deres Plads som nyttige Samfundsborgere. Over for denne Nød staar den private Godgørenhed magtesløs. Skal alle disse uforskyldt sultne Børn mættes, ser vi ingen anden Udvej end, at Kommunen træder til og med sine rige Midler overtager Bespisningen. De mange Borgeres Underskrifter vidner ikke alene om, hvor udbredt Ønsket er, men ogsaa om, at det anses fuldt forsvarligt at komme de sultne Børn til Hjælp paa denne Maade.

Vi tillader os derfor indtrængende at anmode den højtærede Magistrat og Kommunalbestyrelse om at tage denne Sag under alvorlig Overvejelse, for at der allerede i denne Vinter i et af de tættest befolkede Arbejderkvarterer maa blive oprettet et Madsted.

Det er vor Overbevisning, at et saadant Madsted ikke alene vil være til stor Gavn for Børnenes Sundhed, men at det ogsaa i andre Henseender vil være lykkebringende. Lokalet kunde nemlig muligvis tillige benyttes som Opholdssted og til Lektielæsning for de Børn, hvis Hjem er lukket paa Grund af Forældrenes Fraværelse paa Arbejde. Endelig kunde derved afhjælpes en af Ulæmperne for de stakkels fjortenaars Piger, der kastes ud som Tjenestepiger uden nogen Foruddannelse, der gør dem skikket til at paatage sig forskelligt Arbejde, idet et temmeligt stort Antal af Skolens ældste Pigebørn kunde benyttes som *Elever* ved Madlavningen, Anretningen og Rengøringen i Lokalet. Disse unge Piger lærte saaledes i det mindste Begyndelsesgrundene til husligt Arbejde. I tredobbelt Henseende vilde Samfundet vinde ved disse Madsteder.

København, i December 1890.

Komiteen for »De samlede Kvindeforeninger«.

Johanne Meyer,
Formand.
Kv. Fremskridtsforening.

Louise Nørlund,
Kasserer.
Kvindevalgretsforeningen.

Julie Jørgensen,
Kasserer.
Den kv. Tobaksarbejderf.

Anna Jensen,
De kv. Herreskrædere.

Johanne Svendsen,
De kv. Vævere.

Emma Jakobsen,
Det kv. Arbejderforbund.

Else Nørup,
Maskinstrikkernes Fagf.

Karen Laursen-Prip,
Tjenestetyendeforeningen.

Adressen til Underskrift kan afhentes hos Fru Johanne Meyer, Naboløs 4.

Er Kvindesagen dødsdømt?

Til Svar paa en Artikel, som for nogen Tid siden stod i Ringsted Folketidende: »Er Kvindesagen mere end en Døgnbevægelse«, har Fru Line Luplau skrevet følgende i samme Blad:

Vi Kvinder kunde vel fristes til at udbryde saaledes. Snart banker vi paa en Dør, snart paa en anden for at faa Støtte af Mændene i vor Kamp, for at faa en anden og bedre politisk og social Stilling i Samfundet; men desværre mødes vi saa ofte med Undskyldninger fra Mændenes Side. Den ene tog sig en Hustru til ægte og kunde ikke komme, den anden havde købt sig en Ager, han skulde bese o. s. v.

De Kvinder, der ikke arbejder selv i Kvindesagen, men kun morer sig med at kritisere os, holde Øje med os, om vi overhovedet bestiller noget, og om vi da har gjort det paa den Maade og paa den Tid, som de finder er den rette, disse Vampyrer, som gærne vilde suge vor Arbejdskraft, aner ikke, hvor mange bitre Timer, vi har, hvor mangen haabløs Strid, vi strider, aner ikke, at om end Modet stundom kan svigte, saa begynder vi igen forfra med at trille Sisyfusstenen opad Bjærget, kun for at skaffe dem Ret.

I »Folketidenden« kunde man for en Tid siden læse en Artikel: »Er Kvindesagen mere end en Døgnbevægelse her i Danmark? som er et talende Vidnesbyrd for Rigtigheden af, hvad jeg ovenfor har sagt om enkelte Kvinder; ja, et mere uretfærdigt og Kvindesagen mistænkeliggørende Aktstykke har jeg næppe set før. Og hvem er saa dets Forfatter? Sikkert en Kvinde, som selv har arbejdet med en Gang.

Hvor kan hun tale spottende om »Kvindesagens Præstinder, der tænkte lidt for meget paa at gøre det hyggeligt og morsomt for den Menighed, der først skulde vindes«, hun, der ikke havde Mod til at blive staaende paa Skansen, da det skulde gaa løs, da Menigheden, som hun saa smukt udtrykker sig, skulde samles (skal vel være dannes).

Hvor kan hun tale om folkelig The og Kaffe paa en spydig Maade, hun, som selv har været Deltager i disse Sammenkomster, saa der har da været noget »for hendes Smag«. Hun søger endvidere at latterliggøre Førerne, naar hun siger: »for stort og fint skulde det være, ved at lave Sædelighedsmøder, Fredskongres, nordiske Kvindesagsmøder og Vennemøder, ti, læg vel Mærke hertil, »ellers var der ingen, der lagde Mærke til det hele«.

Saa kommer hun med Kanonsaluten til Sidst, idet hun siger, *»at Kvindesagen er dødsdømt«* om vi ikke forandrer Signalerne efter hendes Recept, der lyder paa: »Én Kvindeforening, ét Blad for Kvindesagen.« O, hvor skønt!

Nej, ærede M. S., De er gaaet fejl i Byen. Kvindesagens Vækst afhænger ikke af Deres Dom om den, og jeg sætter den Paastand imod Deres, at jo flere Kvindeforeninger, jo flere Blade, vi starter, jo flere forskellige Kræfter der brydes, jo bedre Fremgang og Vækst for vor Sag. Ti lige saa vist som alle Mænd er født med forskellige Anlæg og Evner og har den ubestridelige Menneskeret at maatte, efter disses Beskaffenhed, *tale, skrive, være* saaledes som han vil, saa har Kvinderne ogsaa, enhver især, efter deres Evner og Syn, Lov til at virke og arbejde i Overensstemmelse med dem paa deres egen Sag.

Skulde Kvinderne være enige om alle de Spørgsmaal, som Kvindesagen rummer indenfor sin Ramme, saa var Miraklernes Tid kommen tilbage. M. S. behøver jo ogsaa blot at kaste et Blik paa Mændenes Enighed for at indse, at hun opstiller en Utopi med H. t. Kvindernes dito. Ja, var det saaledes, at vi var et Kor, der sagde »Ja og Amen« til alt, hvad M. S. forlanger, saa var »Kvindesagen dødsdømt«.

Hvilken Gærning udfører M. S. i Kvindesagens Tjeneste, siden hun tillader sig at læse os andre saa grundig Texten? Ja, man har da gyldig Grund til at tro, at den er stor og kan tjene som et lysende Exempel for os. Ogsaa ønskede jeg at vide, hvorpaa hun støtter sin Paastand om Uenigheden mellem de forskellige Kvindeforeninger, hvilken Ueninghed efter hendes ufejlbarlige Mening kyser Folk, saa de ikke tør slutte sig til Kvindesagen. Jeg erklærer herved, at der mellem »Kvindevalgretsforeningen«, hvis Formand jeg har den Ære at være, »Kvindelig Fremskridtsforening« og »De kvindelige Fagforeninger«, der i Forening med de to nævnte udgør én Forening,